

AI Sweden möter Daniel Helldén (MP)

AI Sweden Podcast · 4 juni 2026 · 40:29

[0:03] Daniel Helldén (MP)

Det offentliga har ju en, en enorm nytta av detta om man kan det, om man lär sig det. Och det, där handlar det ju mycket om att se till att också det offentliga får den kompetensen och kunskapen att använda det.

[0:21] Anders Thoresson

Hej och välkomna till AI Sweden Podcast. Jag heter Anders Thuresson och det här är nästa avsnitt i våra möten med Riksdagspartierna. Och idag hälsar jag Miljöpartiets språkrör Daniel Helldén.

Välkommen till AI Sweden Podcast. Hej Daniel. Hej och tack så mycket för att jag fick komma hit. Vi ska även med dig prata om artificiell intelligens i relation till politiken och det omvända också, AI i, politiken i relation till den artificiella intelligensen. Äh, jag vill börja med den riktiga helikopterfrågan. Vad, vad ser du och Miljöpartiet att relationen mellan politik och artificiell intelligens behöver vara framöver? Kanske med, först med fokus på kommande mandatperiod, men kanske också längre.

[1:07] Daniel Helldén (MP)

Ja, det är verkligen en helikopterfråga. Äh, med tanke på att AI i dag är integrerat i det mesta vi gör. Äh, både, ja men det finns väl nästan inga yrkeskategorier eller verksamheter som inte påverkas av alla svenskers någon gång under dagen gör någonting där AI är inblandat. Om det är så att man gör en sökning på nätet eller spelar musik på Spotify eller någonting. Så det är ju liksom integrerat i det mesta. Äh, och ja men AI är ju, eller håller på att omstöpa, jag ska säga samhället i stort, eller göra det mer effektivt och smartare. Äh, och det är en otroligt intressant förändringstid som vi befinner oss i. Och när jag kom in i riksdagen 2022, då kom ju ChatGPT på hösten där för oss liksom vanliga användare. Så helt plötsligt så fanns något nytt vi aldrig hade sett liknande, något liknande. Och det där har ju påverkat det mesta. Och det är kul att se den här utvecklingen. Det är också lite på ett sätt oroande om Sverige skulle halka efter i denna utveckling och det som händer. Och då tänker jag inte på oss liksom vanliga människor som, som använder det här för vår fritid, men, men för hela näringslivet. Äh, och här måste vi göra otroligt mycket tror jag.

[2:32] Anders Thoresson

Kan vi fortsätta på den? För det är en frågeställning som jag tänkte att vi ska komma in på här, den artificiella intelligensen i relation till den svenska konkurrenskraften på något sätt som du är inne på här. Vad, vad tänker Miljöpartiet här? Vad behöver göras för att stärka svensk konkurrenskraft med hjälp utav artificiell intelligens eller i relation till artificiell intelligens?

[2:50] Daniel Helldén (MP)

Ja, ja men det är ju flera olika led. Man ett, man kan ju prata om tekniken och var den finns någonstans. Och det är ju liksom amerikanska och kinesiska ettor och så vidare som håller på att utveckla fantastiska modeller som kan göra det mesta. Det poppar ju upp hela tiden. Och där kan man ju diskutera och det kan vi säga att jag inte har den riktigt kompetensen att säga var Sverige befinner sig i denna möjlighet. Jag vet att man har arbetat med svenska språkmodeller och så vidare. Äh, men frågan är om, om det är där, om det är där liksom verksamheten ska vara äh, för vår utveckling, utan det handlar väl om att hitta möjligheter att, att inom hela Sveriges äh, verksamheter att använda det på ett smart sätt. Äh, kompetensutveckling för alla oss som får ändra vårn, vårt arbetsliv. Alltså, det är en sak med, med de som är unga. De behöver ju utbildning. Vi behöver se till att lärarna framför allt har kompetenser så att de kan förklara för eleven hur de ska göra. Så att det inte bara är någonting man leker med, utan också har möjlighet att, att göra, om jag uttrycker mig, produktiva saker. Jag menar inte riktigt liksom att- Ja men nyttiggöra. Ja, nyttiggöra precis. Äh, men, men för oss alla andra som är ute i arbetslivet och företagen att, att se möjligheterna. Men där, på ett sätt så ser jag ju att Sverige har kommit långt. När jag pratar med företag och, äh, som håller på med, med olika processer. Så det händer ju fantastiskt mycket just nu. Men, men det viktiga är ju att vi är ett land som ser det här som någonting vi kan göra gemensamt. Och det var någonstans jag läste om, ja men vi måste se till att svenska företag ligger i framkant. Vad vi behöver göra är ju att få till, vi har en stor offentlig sektor. Att den och allting som finns där, inte minst liksom all sjukvård och liksom annat, tillsammans med företagen och det mera tunga näringslivet, äh, att, att arbeta gemensamt för att hitta sätt att göra det här på ett smart sätt. För jag tror att vi, vi är inget stort land, vi, liksom tio miljoner invånare. Äh, världen är enorm, det finns enormt mycket människor som kan det. Vi måste gemensamt ta det här och där finns ju en, en roll också politiskt att peka på att man, ja vi behöver göra det här och se till att man kan samarbeta med över olika områden.

[5:16] Anders Thoresson

När du säger att du möter företag som, som faktiskt har kommit en bra bit här. Pratar du om bolag då som man skulle klassificera som typiska AI-bolag? Eller refererar du till industriföretag som har funnits sedan länge som börjar göra med AI? Var är det du ser att den här AI-användningen i näringslivet börjar poppa upp?

[5:33] Daniel Helldén (MP)

Ja, äh, jag har väl inte pratat så mycket med dem som liksom håller på och utvecklar modeller och annat och sånt, utan när det är praktiska applikationer direkt i verksamheter. Äh, och där finns ju liksom olika nivåer på det där. Systematisera data, det är ju superenkelt i dag. Det, vissa arbetsuppgifter är liksom borta. Men sen att arbeta med liksom generativ AI och Vilket område som helst. Vi pratar mycket om klimatfrågan. Det är ett enormt område där man med de här modellerna kan hitta problem och lösningar. Om man tittar på energisektorn, det är tunga saker. Det ska produceras el. Vattenkraften snurrar där. Men hela vägen sedan ut hur man optimerar systemen, hur de kan räkna ända ner till mig som privatperson när jag ska ladda min bil, när ska det göras?

De här systemen kan göra allt på ett helt annat sätt. Vi håller på mycket att diskutera jordbrukssektorn. Vad kan man göra där för någonting spännande? Och det som händer där, och det är inte bara att man har traktorer som vet precis var de är någonstans, utan de börjar också räkna ut precis var de ska släppa ut sin gödsel eller bekämpa ogräsen och förändra jordstrukturen och så vidare. Och sedan så klart, vi har en enorm försvarsindustri som håller på med det här på gott och ont. Det är en otroligt spännande utveckling och jag ser att det finns nästan inga områden som inte berörs.

[7:22] Anders Thoresson

Vad innebär det för er som politiskt parti och som politiker? För å ena sidan så blir tekniken någonting som man behöver förhålla sig till i sig. Att den behöver regleras, den behöver regleras lagom mycket samtidigt som den då blir ett verktyg för att realisera sakpolitiska ambitioner och mål. Är det här annorlunda i relation till annat som man som politiker behöver förhålla sig till?

[7:47] Daniel Helldén (MP)

Regleringsfrågan är ju intressant på det viset att det är ju sällan som man när det gäller teknik behöver fundera så mycket på reglering. Och medans de praktiska arbetet med det är en annan del. Men jag försöker fundera på om det är något område som har varit lika stort behov av att man funderar över reglering. AI, eller vad säger jag, AI, EU. EU har ju tagit de här AI-akterna och så vidare. Det finns ju där och det är ju ett paraply som vi befinner oss i. Man kan diskutera om det var smart som det konstruerades för det finns andra länder som Storbritannien som gjorde det på ett annat sätt som kanske var smartare. Men nu är det där vi har de delarna och som politiker måste vi förhålla oss till de signalerna som finns om det är så att man ska behöva justera regleringarna. Har utvecklingen sprungit ifrån hela EU:s reglering. Så där måste ju vi som politiker vara. Om jag inte minns fel var det Trump som skulle lägga fram det förslag han nyligen i USA som han tvärstoppade för han insåg att oj då, det här funkar liksom inte. Där har ju vi som lagstiftare självklart en otroligt stor roll. Men sen är det ju nästa steg som möjliggörare hela den delen att se till att forskningen rullar på, att industrin får de förutsättningar som finns, att de som är där ute i verksamheterna får den kompetensutveckling som de behöver. Där behöver ju vi som politiker se till att det finns stöd och möjliggöra att de här sakerna hänger ihop. Och där kommer ju också regleringsfrågan in när vissa verksamheter inte får prata med varandra för data kan hoppa på olika sätt. Där måste man också gå in som politiker och titta på det. Kan vi möjliggöra det här också? Och det där, det är inte enkelt.

[9:40] Anders Thoresson

För det är någonting som vi ser i en del av de projekten som vi driver ihop, inte minst med kommuner och regioner, att det är inte tekniken som blir stöttestenen när man vill realisera den här möjligheten, utan det är just datafrågorna och så vidare. Vad tänker du kring det? Vad kan riksdagen kommande regering göra för att lösa upp de här knutarna som finns kring datafrågan till exempel?

[10:06] **Daniel Helldén** (MP)

Jag har inte ett jättebra svar på det och det har väl att göra med också teknikutveckling. Jag vet att under början av den här mandatperioden så var jag AI-ansvarig för partiet innan jag blev språkrör och då tittade jag mycket på de här sakerna. Bland annat när man är inom hälso- och sjukvården eller sjukvården mellan olika regioner så skulle man titta på patientdata för att se hur man kan optimera och förstå sjukdomars förlopp och annat. Fantastisk verksamhet. Men när man snabbt insåg att man avidentifierade alltihop så kunde AI påidentifiera det igen. Så det gick liksom inte att avidentifiera och då funkar inte lagstiftningen mot det här. Och där kan man ju hitta på olika typer av lösningar. Man kan ju ta bort att regionerna inte har de här gränserna. Men samtidigt så ser vi hur AI-modellerna blir så jävla starka nu. Anthropic, vad heter den? Mythos där man diskuterar om den kan plocka sönder alla säkerhetsmodeller och allting. Det är svårt att hänga med. Men som politiker så kan vi inte ha en gammal lagstiftning som fanns i en värld när AI inte var i gång och tror att den ska fungera, utan vi måste ju uppdatera den. Och där är det väl för vår del att vi behöver ha människor omkring oss som kan det här, som är experter, som kan rådge oss. Och där behövs det mycket. Och där vet jag ju de diskussioner som har funnits om vad man gör på regeringsnivå. Jag tror att Erik Slottnér är ansvarig för AI-frågorna. Det är lite diffust. Men det här är någonting som äter, eller det lät negativt, som påverkar allt och då borde det ligga mera centralt på regeringskanslin. Nästan som att man pratar om nationell säkerhetssamordnare. Man skulle behöva ha någon som AI som tittar på lagstiftningen, att man gör bedömningar. Ja lite grann som när vi gick med i EU. Då ti-, då skulle, blev det liksom en, en rad i alla utredningar när man skulle konsekvenser av EU-medlemskapet.

[12:20] **Anders Thoresson**

Så att de inte olika departementen fattar beslut som, som hamnar på kollisionskurs här och så vidare. Är det, är det en sådan risk som du ser framför dig? Eller hjälp mig att förstå.

[12:28] **Daniel Helldén** (MP)

Ja men det är både och. Ett, att det går in i alla områden, att man liksom tittar på lagstiftningen alltid när man gör det. Vad påverkar det äh att vi har en ny sorts teknik och att vi då ur konkurrenssynpunkt inte skadar möjligheten att vi som land kan ligga i framkant. Men också just det som du säger att om man kan regeringskanslierna, alltså alla departementen, som det alltid är i organisationer, så har man sina frågor som man värnar. Och det behöver någon form av överordnad som kan peka på att ja men om ni gör det där, då kommer hela det där området att, att haverera på AI-området och så står vi där och stampar. Och det behövs och det behöver man en som, någon som håller i det. Samtidigt som man, ja men det, det blir ju allting. Universiteten måste kunna arbeta bra med, med företagen. Företagen måste kunna arbeta bra med, med det offentliga och allmänheten måste förstå det här och arbeta med. Och det, där finns en risk och där tror jag att regeringen borde ha gjort mycket mer.

[13:36] **Anders Thoresson**

Äh jag sitter framför mig med ett, ett dokument som är åtta sidor. Programfördjupningen Grön AI-politik som är ett, ett komplement till det partiprogrammet som ni tog i januari 2022.

[13:48] **Daniel Helldén** (MP)

Ja, ja, partiprogrammet togs tidigare, men det där togs då ja.

[13:52] **Anders Thoresson**

Det togs då. Och det här är ju skrivet innan ChatGPT slog igenom. Så att, så att den generativa AI syns inte i det här dokumentet. Men i övrigt så delar ni upp eran AI-politik, åtminstone för, för fyra år sedan då, i äh frågor kring demokrati, jämställdhet och rättvishet, rättvisa. En effektiv AI, ett AI som verktyg för den gröna omställningen som vi har varit inne på och AI i den offentliga sektorn. Hur väl representerar det här dokumentet fortfarande på ett övergripande plan hur Miljöpartiet tänker kring AI som ett verktyg för att realisera er politik?

[14:28] **Daniel Helldén** (MP)

Nej men jag skulle säga att som, som grund och som ram så är det fullt relevant i dag också. Allt det du räknar upp är frågor som, som vi måste förhålla oss till när det gäller AI. Inte minst det du säger då om demokrati och mänskliga rättigheter, rättighetsfrågor överhuvudtaget och allt det där. Alla, allt det är ju relevant i dag. Sen kan man väl säga att när man sedan börjar diskutera hur man ska reglera eller vad man behöver göra så, det har hänt så fruktansvärt mycket sedan det där skrevs. Och jag var ju då, som jag sa, AI-politiskt ansvarig och vi satt och diskuterade om vi skulle skriva om det där utifrån att generativ AI och ChatGPT dök upp. Men min bedömning i det läget var att det här kommer att gå så fruktansvärt fort så att vi kanske ska vänta lite grann så vi vet var vi är för någonstans. Men det är som du säger, det där är, jag är glad att vi tog fram det för vi hade en grund att stå på när vi skulle börja diskutera och förhålla oss till det här. Och när AI-kommissionen kom, Karin Henrik Svanberg dök upp där och så vidare, så hade vi en grund och bas att stå på och visste vad vi ville.

[15:36] **Anders Thoresson**

Mm. Den här, som du lyfter då lite särskilt här, den här jämställdheten, rätt, jämställdheten och rättvisan och de demokratiska aspekten utav AI. Kan du utveckla hur ni tänker och resonerar kring de frågorna i partiet?

[15:52] **Daniel Helldén** (MP)

Mm. Det finns olika delar. I början så var det ju mycket frågan om att de här modellerna äh kunde ha inbyggt i sig, att de diskriminerade vissa i grupper och så vidare. Det var ju mycket sådana barnsjukdomar som också dök upp. Att de kunde säga saker och de kunde i, i sina svar och modeller och så vidare förhålla sig olika till olika människor. Att det inte, att det inte var som en, en jämlikhet i detta och också på, på liksom i förhållande till ekonomiska intressen och annat. Och det där är ju någonting som finns kvar. När det gäller demokrati, ja men vilka har möjlighet att använda det här? Äh hur bryter det in i det demokratiska samtalet? Hur påverkar det här? Och det är också det att sedan, sedan vi skrev det där så har det ju hänt så, ja, det blir fånigt att säga det igen, enormt mycket. Men så, men vi identifierade ju att här kan det ju hända saker och ting som vi inte har koll på. Vad ligger liksom bakom? Vad är det som är inmatat? Och hur styr det allting? Där är vi ju fortfarande. Fast det blir ju på något vis mera transparent i dag. Ja, vi vet ju inte vad, men de här

modellerna har ju väl snart läst allting och jag vet ju, Elon Musks Grok är väl liksom inte klockren till exempel. Så problemen finns där och det behöver vi förhålla oss till.

[17:28] **Anders Thoresson**

Men ni pekar ju också på, på, på andra sidan av det här myntet i det avsnittet som bland annat handlar om AI i offentlig sektor, där ni också trycker på möjligheterna att, att förbättra offentliga processer, att göra dem effektivare, rättssäkra och så vidare. Det är ju en annan del utav att också bygga en, en stark demokrati och jämlikhet med hjälp utav AI. Vad, vad ser ni att offentlig sektor kan göra med hjälp utav artificiell intelligens framåt?

[17:53] **Daniel Helldén** (MP)

Ja men det, det som har varit, men ett är ju beslutsmodeller där man tidigt använde inom socialtjänsten till exempel, som där det självklart fanns en hel del barnsjukdomar där man kanske inte gjorde, tog de beslut eller systemen tog de besluten som en En människa hade gjort. Eh, men där finns ju otroligt mycket som, som händer. Och vi vet ju inom juridiken som är också, jag menar, det offentliga är ju på ett sätt juridiskt styrt. Så det är liksom samma sak inom juridiken där, där ju de här modellerna är ju fantastiska på, på att lösa vissa saker som en jurist tidigare gjorde. Eh, det är liksom logik- Mm. Och så hitta vägar i detta. Eh, så det offentliga har ju en, en enorm nytta av detta om man kan det, om man lär sig det. Och det är ju, där handlar det ju mycket om att se till att också det offentliga får den kompetensen och kunskapen att använda det. För det är klart att man inte har suttit med AI och de här modellerna eller de här systemen kommer, så blir man ju rädd för man vet inte riktigt vad som händer, hur det styr och hur det påverkar ens arbetssituation och så vidare. Men det här, det här är ju, alltså, ja, det- Mm. Det är spännande.

[19:11] **Anders Thoresson**

Kom-kommer vi i valrörelsen i år få se några konkreta förslag från Miljöpartiet som, som berör det här ämnet artificiell intelligens?

[19:20] **Daniel Helldén** (MP)

Det är väl inte så, det, egentligen så finns det inte så mycket politiska konflikter runt det. Och om jag sitter och pratar hur vi ska organisera regeringskansliet så kommer ju inte allmänheten att bry sig om det. Eh, men det har stor betydelse såklart. Vi måste lyfta frågan högre eller tydligare. Men ja, det, det finns ju, det finns ju såklart områden där det kan hända saker. Men nu, nu pratas det mycket om serverhallar- Mm. AI äter upp all elen och så vidare. Eh, där tror jag att vi måste, vi måste göra det här på ett smartare sätt så att det inte blir en backlash för, för AI. Att hushållen helt plötsligt känner att det är, det är de som får betala priset för den här utvecklingen. Det skulle kunna bli en politisk konfliktlinje som vi, jag tror att vi behöver desarmera och se till att, självklart handlar det om att bygga ut, eh, energiproduktionen så att det inte är ett problem. Det har ju inte regeringen gjort. Så där har vi en politisk konfliktlinje. Det är inte AI egentligen. Det har inte, jo det har med AI att göra eftersom AI är så energislukande. Så där finns ju frågor att förhålla sig till. Eh, när det gäller, eh, säkerhetsfrågor och annat, där tror jag inte. Men det som är en konfliktlinje som också, för det, det är liksom i kanterna på AI. Kompetensförsörjningen, arbetskraftsinvandringen.

Alltså om svenska företag ska ligga i framkant. Tidigare var det indiska programmerare. Nu är det folk, kan det vara indiska AI-smarta människor som kan använda det här och skapa bra applikationer, bra sätt att få in det i processerna. Eh, och då måste vi se till att vi har en arbetsmarknad som är tillräckligt rörlig. Och där är ju regeringens, jag måste kritisera dem såhär innan valet, deras arbetsmarknadspolitik och deras idéer om, om lönegolv för, för arbetskraftsinvandring är ett problem. För det betyder, om någon som kommer och ska arbeta med AI behöver per automatik inte ha de höga löner som de har satt som gräns. Utan ska vi ha det här så måste det kunna snurra på ett bättre sätt i arbetsmarknaden. Och det är inte bara de, de som kan komma hit. Det handlar också om att Arbetsförmedlingen och så vidare måste finnas och kunna snurra, eh, den svenska arbetskraften på de här områdena. Och hela frågan om kompetensutveckling, både inom företagen där vi behöver ha statliga stöd för att de ska kunna göra det i högre utsträckning, inte minst på det här området, men även andra områden. Men också när det gäller många som omskolas, eh, höll jag på att säga- Mm. Många till följd av AI som man måste förhålla oss till. Eh, jag har en, jag känner ju en, en översättare, jätteduktig översättare som har inget jobb längre. Kopp-kopplat till det här, det som händer på arbetsmarknaden.

[22:17] **Anders Thoresson**

Så en sak som, en ny typ utav skrivning som kom till om Miljöpartiets AI-politik i partiprogrammet 2025 är, eh, resonemang eller ett, ett, en beskrivning av ett behov av ett förändrat skattesystem som en konsekvens utav, utav det som händer på arbetsmarknaden eller, eller i, i värdeskapandet från artificiell intelligens. Ja. Kan du konkretisera vad, vad det är ni ser framför er där?

[22:43] **Daniel Helldén** (MP)

Ja, det, på ett sätt är det väl kanske knepigt att konkretisera det, men, men vad vi ser är ju, det är ju ett teknikskifte.

[22:51] **Anders Thoresson**

Mm.

[22:51] **Daniel Helldén** (MP)

Jag menar om vi tittar på elektrifieringen av, eller elen kom någon gång och sen kom datorerna och. Det här går fort. Det är en effektivisering som sker. Eh, det är vissa branscher, det är vissa grupper som tjänar mycket på det här. Och där behöver vi ju se om det är så att det här i högre utsträckning kan komma hela samhället till del så att det inte blir en extrem koncentration av, av, eh, ekonomisk nytta av det här. Och där kanske man behöver titta på hur man skulle kunna göra det. Men samtidigt så har ju det här gått in i så, i alla områden. Så det är ju möjligt att det mer handlar om, som jag var lite inne på, folk som blir av med arbetena nu. Eh, här i Stockholm är det ju massor med människor som blir av med arbetet nu. Att vi kanske måste till exempel arbetsdela. Det vill säga, eh, sänka arbetstiden. Eller vi vill ju se en långsiktig, en fyradagarsvecka. Då kan man också vara mycket smartare när man håller på med AI på jobbet. Och så får, kan man dela, dela jobb, på jobbet i mycket högre utsträckning. Sådana saker behöver man titta på. Eh, jag skrev en motion tillsammans med några andra ledamöter 2022 var det väl Som vi pratade om det här om AI

och påverkan att vi kanske måste se över hur både försäkringssystemen fungerar i förhållande till folk kommer att bli av med arbetena, vissa andra jobbar och hur vi fördelar det här på ett bra sätt. Jag tror att ska vi, ska vi inte få en backlash så måste alla känna att de är med i, i den här processen. Och det är det, det kan vara skattesystemet, det kan vara frågan om arbetstidsförkortning som är, är en del i detta. Men det bästa är ju om vi kan se till att alla utnyttjar det här och alla, alla tjänar lika mycket på det.

[24:48] Anders Thoresson

Jag är nyfiken för du inledde för en liten stund sedan ett resonemang om politiska skiljelinjer där du sa att det finns kanske inte så många politiska skiljelinjer och sen så räknar du ändå upp ett antal. Var, var någonstans ser du att det inte finns politiska skiljelinjer utan det kanske finns ett behov utav breda överenskommelser för Sverige för att vi som land ska maximera nyttan utav den här tekniken på ett, på ett hållbart sätt?

[25:12] Daniel Helldén (MP)

Var det inte finns eller? Ja. Nej men jag tror att det finns väl ingen skiljelinje mellan att, att det här är, jag tror att alla tycker det här är bra. Det är här och det kommer att stanna och vi behöver alla lära oss det. Så att, att svenska folket bredd behöver lära sig det här tror jag det finns en enighet om. Sen är ju hur vi ser till att de lär sig det och var vi skickar in stöden och vilka som, som gör det. Det, där kan väl finnas en skiljelinje i detta. Äh, jag tror att ingen skulle säga att, att vi behöver det här med universiteten. Linköping har väl en superdator som Wallenberg har betalat som, som är jätteviktig i de här sammanhangen. Att det, där är vi överens om att det behövs mer av detta. Äh, men sen är det kanske skiljer in i när, var och hur. Men kan vi komma överens om det och vi också kan samla oss så vore det jättebra. Inte minst dock när vi pratar om lagstiftningen, hur det offentliga kan vara med i, på det här tåget. För vi ser ju, det är ju så fantastiska vinst här. Men nu, nu börjar det nästan bli gammalt när man pratar om, om när patienter kommer in på, på akuten och man ska ta reda på om de har en hjärtinfarkt eller inte. All klarar det här bra mycket bättre än, än läkarna. Vi ser ju det här och vi behöver se till att vi gör det här gemensamt.

[26:41] Anders Thoresson

En, en sak som jag blir nyfiken på här är att en, du nämnde det tidigare också, att det som hände efter valet 2022, det var då kom ChatGPT och så startade hela den här boomen med den generativa AI. Samtidigt som de här resonemangen om AI i sjukvården och så vidare, den fanns sen tidigare utifrån den traditionella artificiella intelligensen. Vad, vad innebär det för politiken att plötsligt ställas inför en sådan omvälvande kraft som den generativa AI har visat sig vara sedan hösten 2022, som samtidigt då på något sätt är en, är en vit karta att förhålla sig till? Hur utmanande blir den, den situationen?

[27:25] Daniel Helldén (MP)

Ja, eftersom, eftersom EU satt och höll på med just lagstiftningsprocessen eller skapa ramverket så kan vi säga att vi var väl ganska chilla i, i detta. Att det pågick någonting, eller pågick någonting. Våra EU-parlamentariker jobbade mycket med det där. Så det var inte som att det dök upp

någonting som, som bara, som vi inte han-försökte hantera. Samtidigt tog det ju ett tag innan vi förstod hur revolutionerande det är och framför allt de här applikationerna som nu gör att vem som helst kan använda det. Äh, jag vet det, jag skrev två motioner som jag lät AI skriva. Jag lämnade aldrig in dem för jag tänkte att det kanske inte var bra, men jag testade. Det var ju jättekul att göra och se det där. Och skulle jag göra det i dag som prompta en, en ny motion, det skulle ju bli bättre än mina egna kanske. Alltså, det känns så. Men jag tror att det, det mycket är väl att vi har väl sett att någonting händer och försökt att liksom förhålla oss till det. Men, men, men det är liksom som AI flyter upp det, liksom inom alla områden på ett sätt som gör att, att det, det är inte varit en, en skarp övergång.

[28:53] Anders Thoresson

Utan det börjar sippra ut i de olika samhällslagren, olika samhällssektorerna på olika sätt. En, en fråga som kopplar till det här och som det ju diskuteras ganska mycket just nu, det, det är en svensk och en europeisk suveränitet, en digital suveränitet och i relation till liksom den teknikutvecklingen som rusar fram i, i Kina och i USA. Vad, vad tänker du och Miljöpartiet kring den utvecklingen och vad behöver Sverige och EU göra på egen hand? Och vad kan vi fortsätta köpa och använda i form av amerikansk och kinesisk tekniker? Jag tycker det där är en jättesvår fråga.

[29:36] Daniel Helldén (MP)

Och det kräver ju också kompetens att veta vad vi har i Europa i dag. Kan vi bygga upp det? Kan vi vara, ha en resiliens att vi inte är beroende av USA om Trump liksom bestämmer sig för att stänga ner? Eller kineserna som då är inte en, ja jag ska inte säga att det är en diktatur, ja men de, det är ju inte en demokrati, en så gott som totalitär stat som ju på det sättet inte, ja men det är en helt annan verksamhet där. Så det är klart att vi skulle ju behöva ha den möjligheten att själva bedriva den här verksamheten och utvecklingen. Å andra sidan så går det ju så otroligt fort så att det skulle vara intressant att veta om det skulle vara möjligt att göra det. Vi har också i det här frågan om lagringstjänster för data och så vidare. Eh, det, det byggs ju upp i Sverige, men det är liksom, som jag förstår det, är mycket amerikanska bolagen som bygger upp det här så att det är ju ändå inte vårt. Eh, ja men det, det, vad kan vi? Hur långt ska man gå? Eller vissa saker kanske man måste acceptera.

[30:45] Anders Thoresson

Mm. Men det pågår ju utveckling. På AI Sweden, vi är inblandade i ett projekt som heter Open Euro LLM som syftar till att ta fram stora språkmodeller som kanske inte blir riktigt lika kraftfulla som de största, men good enough för väldigt många tillämpningar. Ser ni ett, ett, ett behov utav att driva den tekniska utvecklingen så att vi kan göra så mycket som möjligt i relation till de amerikanska och kinesiska?

[31:08] Daniel Helldén (MP)

Ja men om, om vi kan det så absolut. Och jag tänker det var väl häromdan. Var det inte Försäkringskassan som pratade nu om att de skulle använda amerikanska system och lagringstjänster, vilket de egentligen inte får. Därför att man, amerikanerna har ju en lagstiftning

som säger att de kanske måste lämna ut uppgifterna. Eh, och på den nivån, absolut. Och är det så att vi europeer kan arbeta med liksom basen för detta, då ska vi göra det och det ska vi ju stötta det inom EU. Självklart, det är ju viktigt. Sen är ju det här nästa steg, den här enorma snurren som är på utvecklingen på det här området, där ju de här riktigt stora företagen ligger i framkant. Vi får ju, ska inte göra det så att vi tappar att kunna vara med i den svängen när vi ska bygga upp vårt eget. Och det är väl viktigt att liksom ha, ha med sig att det europeiska, visst en bas och vi kanske kan bli mycket bättre än de andra, men vi får inte tappa bort allting som händer på andra fronter.

[32:11] **Anders Thoresson**

Hur, du, du, du nämnde tidigare att, att ni i Miljöpartiet, ni, ni, ni har experter som ni lyssnar på och så vidare, internationella kontakter gissar jag. Hur, hur, hur jobbar ni för att bygga den här partiets förståelse för teknikutvecklingen? Hur, hur tar man sig an liksom den, den partiinterna kompetensutvecklingen i ett område som rör sig såhär snabbt?

[32:35] **Daniel Helldén** (MP)

Ja, det som vi gör, eller alltså det är ju kompetensutveckling på det, på det sättet att hur man jobbar med systemen, om det är det du tänker på.

[32:43] **Anders Thoresson**

Jag tänker snarare kanske på, på just i, i relation till hur Sverige ska utnyttja tekniken, förstå de här möjligheterna i offentlig sektor. Hur, hur mycket ska vi ha den egna tekniken? Hur mycket kan vi hämta från utlandet? Inte så mycket hur ni använder internt i partiet, utan, utan genomslag i eran politik.

[33:01] **Daniel Helldén** (MP)

Vi har ju en, en AI-ansvarig i partiet som är den som bevakar området och följer det och är med på konferenser, eh, och, och diskuterar de här frågorna. Det är ju så som vi liksom samlar in den, den kunskap vi behöver. Vi har ju politiska sekreterare, vi har, som är avdelade med ansvar för området. Eh, och det är ju, det ligger mycket på dem att, att göra det här arbetet. Eh, så nej men det är ju, det är att ha kontakt med forskningen, att följa med på seminarier, att, att se vad, vad som händer för någonting och även diskutera. Den här frågan ligger ju i trafikutskottet i Riksdagen att, att där, att Riksdagen i sig också, eh, arbetar med det här och det gör ju våra, våra politiker.

[33:51] **Anders Thoresson**

Mm. Eh, den här programfördjupningen från 2022, den, den har titeln En grön AI-politik och du var inne på det här också att, att använda till exempel den artificiella intelligensen för att bygga en, ett elsystem som automatiskt balanserar behov med hjälp av dataanalys. Eller det som, det som, eh, jordbruket använder för att göra precisions, eh, gödsling. Eh, vad, vad, vad ser ni mer för möjligheter för, för tekniken i relation till, till era kärnfrågor?

[34:25] **Daniel Helldén** (MP)

Jag höll på att säga, jag ser inga begränsningar. Nej men jag tänker på när jag satt i trafikutskottet var det ju spännande när vi diskuterade sjöfarten sådär. Vanligtvis så åker man från en punkt till

den andra rakaste vägen och med artificiell intelligens så kunde den räkna ut vindar, strömmar, allting. Och då kanske båten skulle åka i sick-sack, ibland snurra runt lite grann och då drog man mycket mindre bränsle och gick fortare. Eh, det låter ju fånigt på något vis, men det är ju så att vi tänker ju som människor ganska enkelspårigt. Och när det gäller klimatområdet till exempel, så det finns så mycket som vi kan göra som vi själva inte riktigt har funderat på. Och det handlar om hur vi, hur vi transporterar oss, hur vi producerar olika typer av drivmedel, eh, hur vi gör med, med energiproduktionen, hur vi skapar alla de stödtjänster som behövs när vi ska bygga ut vindkraften och solkraften. Som ju, alltså det här finns ju. Eh, och jag vet min laddbox hemma, den är ju också smart. Den är vet, det är väl inte generativ AI, men det är liksom, den, alla de här sakerna, optimeringen är ju det som, som vi behöver göra för att klara klimatfrågan och se till att vi utnyttjar våra resurser effektivare. Och där är ju AI liksom lysande. Eh, och på, på miljöområdet att, men att göra miljöanalyser om, om det är liksom farliga ämnen och separera dem och se vad de har för effekter och liksom iterera, eh, forskning liksom på ett, på ett sätt man inte kunde göra förut. Det är ju, jag är själv gammal forskare, dock inte, jag är ju samhällsvetare, men statsvetare. Eh, men, men liksom att, att överhuvudtaget kunna göra de här sakerna på forskningsnivå för att se hur, vad som är skadligt, hur kan man göra det bättre, hur kan man modifiera det. Där finns så fantastiskt mycket som, som händer nu som vi bör utnyttja på ett smart sätt. Och då kan man ju bara säga att nu, just nu så går ju mycket av kraften åt att se hur vi kan just bygga inom citationstecken smarta vapen. Vi behöver ju se till att hela klimat- och miljöområdet får de här resurserna också.

[36:49] Anders Thoresson

Vilka politiska beslut ser du skulle, skulle liksom såhär kunna lösa, låsa upp de här möjligheterna att, att använda AI i ännu större utsträckning i de riktningarna som du, som du målar upp här?

[37:01] Daniel Helldén (MP)

Ja, det finns väl inga formella hinder att göra det, men det är väl så att, att alla de företag som håller på på de här områdena, de behöver ju ha en, en uppbackning och stöd att, att hitta samarbetspartner som kan det här inom forskningen. Jag menar inom de företag som håller på med AI som bygger modeller som, som kan det här. Och där behöver ju staten gå in och kanske peka mer och hjälpa till.

[37:32] Anders Thoresson

Så tillbaka till de här trippelhelix-samarbetena låter det också som då.

[37:35] Daniel Helldén (MP)

Ja, och det är ju, det är ju viktigt att det finns en, att man ser behovet och nytt eller framför allt ser nyttan av det här samarbetet. Och många gånger är vi ju rädda för samarbeten för det kommer in andra sak, andra personer med andra tankar, men, men, men det är här vi kan göra mycket. Men det kräver ju också att vi har också någon form av idé om vart vi är på väg någonstans. Någon gemensam mål helt enkelt.

[38:01] Anders Thoresson

Om vi får börja runda av, blickar fyra år fram i tiden under, under kommande mandatperiod. Vågar du gissa vilka, vilka kommer bli stora AI-frågor under, under kommande mandatperiod?

[38:16] Daniel Helldén (MP)

Ja. Jag tror att det, jag tror inte den riktigt stora frågan, om man ser till den breda allmänheten så kanske det ibland kan bli lite grann, kan man få bli lämnad i fred av AI? Jag kan bli sur ibland när, när AI och AI, men när, när min telefon plockar upp saker i min inbox och säger att det ska ligga i almanackan och lägger in det. Och jag bara så, låt bli, jag kan försköta det här själv. Alltså lite så. Att det är så, det är så mycket som händer nu. Och samtidigt så kanske vi bara vänjer oss att, att vi, vi har stöd och hjälp med vad vi gör i vår vardag. Det blir en del. Samtidigt så är väl frågan om vad händer med, med arbetskraften? Kommer folk i högre utsträckning bli arbetslösa? Och det behöver ju inte bli en stor fråga om vi är smarta när det gäller omställningsstöd och kompetensutveckling. För att det är klart att alla teknikskiften så är det folk som tappar, deras arbeten försvinner. Jag kommer ihåg när typograferna tappade alla sina jobb på, på tidningarna. Ja, man gjorde annat. Och det där, att göra det på ett smart sätt så att det inte behöver bli en negativ stor fråga. Men, men fyra år, det är en enorm tid inom AI. Nu kan, behöver man ju knappt prompta någonting för man kan nästan säga till AI, jag är intresserad av det här och så får man ut någonting fantastiskt.

[39:52] Anders Thoresson

Och vad händer om fyra år? Det, jag ser fram emot det. Det får bli nya samtal om det inför valet 2030 helt enkelt. Ja. Daniel Helldén, Miljöpartiets språkrör. Stort tack för att du var med i AI Sweden-podcast. Tack så mycket.